

Изпълнения на бояджийски работи

Бояджийски работи - приложение, изисквания. Структура на бояджийското покритие. Бояджийски състави - видове, приложение, технология на изпълнение. Декоративни покрития. Отстраняване на дефекти при бояджийски работи. Актове и протоколи за започване и завършване на бояджийски и тапетни работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на бояджийски работи

1. Бояджийски работи – приложение, изисквания

Бояджийските работи се прилагат при спазване на определени изисквания.

Те са:

1.1. Да се предпазят от повреда строителните елементи - чрез боядисване на дървените части, те може да се предпазят от загиване, а металните - от корозия.

1.2. Да се придаде естетичен вид на сградите, помещенията и детайлите.

Бояджийските работи имат голямо значение като средство за художествено оформление.

Прилагат се нови видове бои със свежи тонове.

Предимството на някои бои е, че те могат да се мият.

Добре оформеният и подходящо оцветен интериор допринася много за по-добра работа и пълноценна почивка.

1.3. Да се създадат по-добри хигиенни условия.

Подходящо боядисаните повърхности улесняват поддържането на чистотата в жилища, училища и особено в болници и санаториуми.

При светло боядисани повърхности ясно личат прахът и замърсяванията.

Поради това повърхностите, изложени на замърсяване, се боядисват по такъв начин, че да може да се измиват с вода и дезинфектанти.

2. Структура на бояджийското покритие

Бояджийското покритие се състои от три структурни слоя:

- грундиращ;
- изравнителен;
- покриващ.

2.1. Грундиращ слой - служи за изравняване на основата.

Той понижава нейната попираща способност и създава повишена адхезия към следващите структурни слоеве от бояджийското покритие.

Без него следващите слоеве изсъхват неравномерно и се появяват петна и други дефекти.

Често изпълнява и антикорозионни функции.

Грундиращият състав се избира в зависимост от свързващото вещество на бояджийския състав (често се използва разреден бояджийски състав).

2.2. Изравнителен слой - създава гладкост на боядисваната повърхност.

Той осигурява еднородност и равномерност при нанасянето на покриващия бояджийски състав.

За изравнителен слой се използват гъсти вискозно – пластични смеси, които съдържат свързващо вещество, пълнители и оцветители, наричани „шпакловъчни смеси“, както и пасти за подмазване на малки неравности, пукнатини и дупки, отличаващи се от шпакловъчните смеси по ограниченото съсъхване и повишената адхезия.

2.3. Покриващ слой – придава декоративен и завършен вид на боядисваната повърхност.

Той покрива равномерно долулежащите слоеве и е адхезионно здраво свързан с тях.

3. Бояджийски състави – видове, приложение, технология на полагане

3.1. Видове

Бояджийските състави се разделят на две основни групи:

1) постни:

- варови;
- туткалени;
- силикатни;
- казеинови;
- полимерни (пластмасови).

2) блажни

3.2. Приложение

–*Боядисване със силикатно бояджийски състави* - за вътрешни и външни стени се прилага, по всякакъв вид мазилка;

–*Бояджийски работи с полимерни бояджийски състави (латекс)* - прилага се за предпазване, за външни и вътрешни мазилки;

–*Бояджийски работи с блажни бои и лакове върху дървени повърхности* - прилага се при декоративни, антикорозионни и защитни покрития. За боядисване на метални покрития се използват емайл-лакове;

–*Бояджийски работи с варови, бояджийски състави* - прилага се при мокри и влажни помещения. То е здраво и трайно.

3.3. Технология на полагане.

1) Подготовка на повърхностите за боядисване

Подготовката на повърхностите включва:

–почистване от пръски разтвор, подтичания на разтвор или бетон, загладяване на грапавини (при нови стени);

–отстраняване на избили по повърхността соли и на маслени, ръждиви или други видове петна;

–разширяване на пукнатини и дупки;

–флуатиране;

–отстраняване на стари бояджийски покрития;

–изсушаване на повърхностите (при необходимост);

–почистване на прах.

2) *Шпакловане* – цели да се премахнат пукнатини, пори, неравности.

Когато няма предявени изисквания за гладкост се запълват определени неравности, пукнатини и дупки с помощта на паста с повишена лепилност, ако има изисквания за гладкост е необходимо частично или изцяло шпакловане.

При големи пукнатини и дупки замазването може да стане с гипс, пясък и вода като състав.

При малки пукнатини замазването се извършва като гипс се разтваря във вода 1:10 и се прибави пълнител винервайс.

Шпакловката се извършва с помощта на свързващо вещество вар, цимент, гипс, вода и лепило.

Бетоновите повърхности могат да се шпакловат, като в шпакловъчния състав има тапетно лепило (не се изисква грундиране).

За по-добро сцепление с повърхността е необходимо гладките повърхности да бъдат награвени и обезпрашени.

Последователност при шпакловането:

- най - напред се шпакловат широките плоскости;

- елементите и участъците по-сложни за обработка;
- ъглите и около дограмата.

Шпакловката се изпълнява с шпатули, като движението може да се извършва отгоре надолу и обратно.

Когато се разстила шпакловъчната смес само с едно движение на шпатулата не може да се извършва шпакловката, затова движенията се повтарят докато се запълнят местата.

3) *Грундиране* - извършва се, за да не се появяват петна или други дефекти.

С грундирането порестата попиваща основа се насища и се предотвратява всмукването на свързващото вещество, ако има пукнатини и дупки те предварително се запълват, замазват, шпакловат и отново се грундират преди нанасянето на съответната боя.

Грундирането запълва и най-малките порички на повърхността.

Грундиращият състав се избира в съответствие свързващото вещество на бояджийското покритие.

Най-често използвания грундиращ състав е бояджийският състав разреден 1:2 - 1:3 (силно разреден).

Грундът може да се нанася с четка, с валик и в близост до тавана задължително се минава с четка на хоризонтални ивици.

Грундът задължително трябва да изсъхне, за да може да се нанесе боята.

4) *Боядисване* - полага се най-вече по мазилки върху каменни, тухлени и бетонови стени.

Използват се машини с разпръскващи дюзи.

В зависимост от налягането в машината разстоянието от повърхността до дюзата е 0,6 - 0,4 метра, а когато се използва пистолет 0,25 - 0,4 метра.

Нанасянето се извършва в кръгообразни движения, а ако е с четка тя да е с дълъг косъм.

Боядисването започва от тавана по направление на падащата светлина (от прозореца навътре).

Първото боядисване е на хоризонтални ивици, а второто на вертикални, за да стане като решетка (при изпълнение с четка).

Боядисване не се прекъсва по дадена повърхнина.

Местата, които няма да се боядисват се облепват най - често с хартиено тиксо - при боядисване на прозорци.

Боядисването се извършва при затворени прозорци и врати, за да не стане бързо изпаряването на влагата.

Винаги трябва да се боядисва при температура над 5°C.

Най-доброто боядисване става при 15 - 25°C.

4. Декоративни покрития. Технология на изпълнение.

В строителството се прилагат разнообразни декоративни покрития и техните разновидности непрекъснато се увеличават:

- тънкослойни фактурни покрития (декоративни мазилки) - чрез тях се постига релефност;

- декоративни покрития с рулонни материали (различни видове тапети и фолия) - чрез тях се създават хигиеничност на помещенията и освен това, се изпълняват бързо и лесно;

- декоративни изделия и орнаменти от гипс, пластмаса и други - те целят да закрийт повърхността на конструктивния елемент, инсталациите, или изпълняват звукоизолационно, противопожарно или друго предназначение.

4.1. *Релефни декоративни покрития* – имат висок художествен ефект, поради което се прилагат в обществени и административни сгради.

4.1.1. *Релефност тип „шагрен“* се получава по два начина:

- При първия начин, който се използва главно за боядисване на вътрешни повърхности, полимерна боя (латекс) се смесва с дребни мозаични камъчета или едър пясък. Технологията на изпълнение е проста и включва грундиране на повърхността с разредена ПВА (поливинилацетатна) или латексна емулсия и нанасяне на декоративния слой, чрез напръскване.

- При другия начин върху повърхността се нанася шпакловъчен състав, съдържащ полимерна дисперсия. Важно предимство при него е, че повърхността не се шпаклова предварително. Достатъчно е неравностите и шуплите да бъдат замазани, а повърхността - еднократно грундирана. Декоративното покритие се нанася механизирани - чрез напръскване непосредствено върху повърхността. Нанесеният слой е с дебелина 0,8 - 1,5 мм, има релефна фактура и скрива дефектите на повърхността. След двукратно напръскване, полученото покритие се боядисва.

4.1.2. *Релефно защитно - декоративно фактурно покритие от полимерни бои и посипка с гранули от пясък, гранитни или стъклени мозаични камъчета и др.* се прилага за декоративно оформяне на фасадите и интериора на сградите.

То е дълготрайно поради по - голямата си дебелина (2 - 3 мм).

Не се изисква предварително шпакловане.

Достатъчно е само грундиране с разредена ПВА емулсия или разредена фасадна боя.

Полага се ръчно или механизирани върху външни и вътрешни бетонни повърхности, мазилки и други.

4.1.3. *Релефно декоративно покритие на база шпакловъчен състав с посипка от гранули от различни материали – полистирол, пясък с прибавка на слюда и други – едноцветно или двуцветно*, се изпълнява по аналогичен начин.

Шпакловъчният слой се нанася върху предварително грундирана повърхност с помощта на валик или чрез напръскване с пистолет.

Дебелината му е 2 - 3 мм.

Веднага след това се напръсква декоративният слой от различни гранули.

4.2. *Тапетни работи* – с тапети се облепват вътрешните стени на помещенията в жилищни, обществени и административни сгради. Могат да се използват:

- Обикновени, гладки, на хартиен печат;
- Релефни;
- Текстилни;
- Велурени;
- ПВС тапети.

Изисквания към основата – тя трябва да бъде суха, равна и гладка.

Шуплите и грапавините трябва да се запълват с варогипсов разтвор, ако е необходимо се прешпаклова цялата стена.

Почистват се повърхностите от прах с навлажнена кърпа или мека четка.

Основата се грундира с разреден разтвор на тапетно лепило.

В зависимост от плътността на повърхността грунда може да се нанася с четка или валик.

Ако стари стени са боядисвани с винервайс, то задължително повърхностите трябва предварително да се мокрят и се изстъргват.

Ако има положени стари тапети и те са в здрава връзка с основата, те не се грундират.

Тапетите се нарязват на място по мерки снети от мястото.

Всеки тапет се намазва добре с лепило като краищата се прилепват при прегъването на самия тапет и се оставя в покой 5 минути.

Технология на изпълнение – залепването започва от прозорците в посока към вратата, като е добре срещането да става над вратата, а не в ъглите.

Облепването е двупосочно от единия край на прозореца до над вратата, след това от другия край до над вратата.

Залепването на първия тапет е най-важно, поради което той трябва прецизно да се отвесира, защото след това останалите платна се водят по него.

Първото намазано платно се поставя от тавана към пода, като предварително се отлепя горният край.

Притиска се към основата като се изпъва с четка или с ръце, или с парцал, след което се отлепя другия край на платното към пода и по същия начин се притиска като се следи вертикалността на края на тапета.

Задължително с мека четка или парцал с вертикални или странични движения отгоре на долу се изважда въздуха, като се внимава краищата много хубаво да залепнат.

По същия начин е и с останалите тапетни платна.

Полагането на тапетите се прави при t° на въздуха в помещението 15-30°C.

4.3. Декоративни изделия от гипс, пластмаса и други.

Прилагат се при изработката на така наречените *окачени тавани*.

Обикновено окачените тавани рядко се правят с декоративна цел и по – често служат за пожарозащита, за подобряване на топло- и звукоизолацията на помещенията, както и на акустиката им и други.

Видът им зависи от това, дали се изпълняват в надстроена или ненадстроена конструкция.

При надстройки пространството между окачения таван и конструктивния подов елемент е малко и непроходимо.

При ненадстроени тавани пространството е голямо, проходимо и изпълнява топлозащитни функции. Много често, пространството служи за прокарване на различни видове инсталации (електрическа, осветителна, отоплителна, ВиК и други).

Окачените тавани са рядко монолитни (мазилки по рабицова мрежа, шрекметал и други), а по – често са сглобяеми.

Най - често използваните сглобяеми елементи са гипсовите и гипсокартонените плочи, но понякога се използват и други видове декоративни изделия – етернитови, пластмасови, дървени, алуминиеви и други.

Основните конструктивни елементи на окачените тавани са видимия таван, окачвачите с приспособленията им и котвите към покритието.

Допълнителните елементи обхващат монтажна и разпределителна скара, различни изолационни пластове и други.

Монтажната скара представлява метален (по - рядко дървен) скелет, към който се закрепват елементите на видимата повърхност. Може да бъде едноръчна или кръстосана.

Видимият таван се закрепва към монтажната скара по три начина:

–чрез винтове, пилони и лепило;

–таванските елементи лягат свободно върху монтажната скара, която трябва да има декоративни качества, тъй като се вижда отдолу по фугите;

–таванските елементи обхващат скаровите профили, като оформят фалцови и улеи. Този начин има най - добри декоративни качества. Подходящ е за гипсов окачен таван, тъй като дава възможност за отливане на гипсови елементи с желан профил.

Разпределителна скара се предвижда, когато окачвачите не могат да се монтират нагъсто или е възможно, но икономически неизгодно. Изпълнява се от метални или дървени греди.

5. Отстраняване на дефекти при бояджийските работи:

При бояджийските работи са възможни следните дефекти:

–Отлепване на бояджийското покритие

Причината е, че повърхността не е почистена от стари бои и има замърсявания.

Отстранява се, като преди боядисването се премахва старото покритие. После бояджийският състав се нанася на тънки слоеве след изсъхването на предишния слой.

–Повърхността кредира (праши).

Причината е, че в бояджийския състав има много вода т.е. боята е много рядка.

Отстранява се, като бояджийският състав се приготвя, като се намали количеството на водата. Спазват се указанията на производителя.

–Наличие на петна по повърхността.

Причината е лошо подготвена повърхност за боядисване.

Отстранява се, като повърхността се промива, грундира и отново се боядисва.

–Промени в цвета на покритието.

Причината е използването на некачествени оцветители;

Отстранява се, като повърхността се промива, грундира и отново се боядисва като се използват правилните оцветители

–Лющение и/или напукване на покритието.

Получава се, когато бояджийския състав е нанесен върху прясна мазилка, или върху прашна, мокра или замръзнала основа.

Отстранява се, като се работи при положителни температури и здрава и чиста грундирана повърхност.

6. Осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд при изпълнение на бояджийски работи

Преди започване на работа всеки работник се инструктира по техника на безопасността от технически ръководител на обекта.

Не се разрешава да се започва работа, при неизправено скеле.

Работните площадки се почистват от отпадъци.

При боядисването на тавани е необходимо да се работи със защитни очила.

Работните места трябва да са осветени и добре проветрени.

Използват се също така и ръкавици, ботуши и престилки.

Ако работниците работят с токсични материали не трябва да престояват повече от 4 часа в помещенията и трябва да имат вентилация.

След работа работниците се измиват с топла вода и сапун.

Забранява се използването на оловни съединения в бояджийските състави.